

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	11	Konu: İş Kamyonu (Kaya-Hafriyat Kamyonu) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı, İş Kamyonu (Asfalt Bakım Distribütörü) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı, İş Kamyonu (Demiryolunda ve Karada Hareket Eden Ray Bakım Onarım Araçları) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı, İş Kamyonu (Kati Atık Sıkıştırma ve Taşıma Makineleri) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı, Asfalt Plent Operatörü Yetiştirme Kursu Programı ve İş Kamyonu (Vidanjör-Kombine Kanal Temizleme Aracı) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı
Tarih	07/03/2016	
Kurulda Gör. Tarihi	03/03/2016	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı	03/11/2011-159	

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 22/02/2016 tarihli ve 32501511- 410.02-E.2022692 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen

1. İş Kamyonu (Kaya-Hafriyat Kamyonu) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
2. İş Kamyonu (Asfalt Bakım Distribütörü) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
3. İş Kamyonu (Demiryolunda ve Karada Hareket Eden Ray Bakım Onarım Araçları) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
4. İş Kamyonu (Kati Atık Sıkıştırma ve Taşıma Makineleri) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
5. Asfalt Plent Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
6. İş Kamyonu (Vidanjör-Kombine Kanal Temizleme Aracı) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı

nın ekli örneklerine göre uygulanması,
Kurulumuzun 03/11/2011 tarihli ve 159 sayılı Asfalt Plent Operatörü Yetiştirme Kurs Programının uygulamadan kaldırılması

hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Doç. Dr. Ali YILMAZ
ÜYE

Dr. Fatma Elif KILINÇ
ÜYE

Kâmil YEŞİL
ÜYE

Dr. Mehmet SÜRMEİ
ÜYE

Doç. Dr. Güray KIRPIK
ÜYE

Dr. İbrahim DEMİRCİ
ÜYE

Dr. Hatice YILDIZ
ÜYE

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Kurul Başkan V.

UYGUNDUR
.../03/2016

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

KURUMUN ADI :
KURUMUN ADRESİ :
KURUCUNUN ADI :
PROGRAMIN ADI : İş Kamyonu (Demiryolunda ve Karada Hareket Eden Ray Bakım Onarım Araçları) Operatörü Yetiştirme Kursu

PROGRAMIN DAYANAĞI

- 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu,
- Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği,
- 14.08.2015 tarih ve 72 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilen Özel Çeşitli Kurslar Çerçeve Programı,
- Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün 08.03.2014 tarih ve 10.04/1009860 sayılı yönergesi,
- Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliğindeki ,

PROGRAMIN DÜZEYİ : 19 yaşından gün almış en az ilkokul düzeyinde eğitimini tamamlamış bireyler için hazırlanmıştır.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu programı tamamlayan bireylerin;

1. İş sağlığı ve güvenliğine yönelik önlemleri almaları,
2. Çalışma alanının güvenliğiyle ilgili kontrolleri yapmaları,
3. Çalışma ortamıyla ilgili tehlikelere karşı önlem almaları,
4. Çalışma zeminini kontrol etmeleri ve düzenlemeleri,
5. Uygun koruyucu ekipmanları seçmeleri ve kullanmaları,
6. Çalışma alanında demir yolu ve kara yolu trafik güvenliğine ilişkin önlemler almaları,
7. Çalışma öncesi yetkili kişiden çalışmayla ilgili bilgi edinmeleri,
8. Çalışma öncesi hat üzerindeki enerjinin kesilmesine ilişkin kontrolleri yapmaları,
9. Mobil demiryolu bakım onarım makinesini tanımaları,
10. Mobil demiryolu bakım onarım makinesinin çalışma prensibini kavramaları,
11. Mobil demiryolu bakım onarım makinesi ile çalışmada özellik arz eden donanımları kullanmaları,
12. Mobil demiryolu bakım onarım makinelerinin periyodik bakımlarını üretici firmanın talimatları doğrultusunda yapmaları,
13. Saha içinde görevli diğer personelle koordineli çalışmaları,
14. Vardiya değişimlerinde yetkiliye işin son durumuyla ilgili bilgi vermeleri,
15. Mobil demiryolu bakım onarım araçlarında zemine uygun lastik hava basıncı ve ray tekerlerinin ayarlarını yapmaları,
16. Mekanik ve hidrolik bağlantı noktalarını kontrol etmeleri, gevşeyen cıvataları ve somunları sıkmaları,
17. Hidrolik rekorları kontrol etmeleri, kaçaklar varsa sıkıştırma ve arızalar hakkında yetkiliye haber vermeleri,

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

18. Çalışma öncesi araç yakıt sisteminde biriken suyu almaları,
19. İş makinelerinin şase yapısını açıklamaları,
20. Motorların çalışma sistemlerini açıklamaları,
21. Motor yakıt sistemlerini açıklamaları,
22. Araçların, iş makinelerinin güç iletim sistemlerini açıklamaları,
23. İş makineleri veya araçların yürüyüş ve dönüş sistemlerini açıklamaları,
24. Makinenin günlük bakım ve kontrollerini yapmaları,
25. Makinenin basit arızalarını ve eksiklerini gidermeleri,
26. Makinenin bakım ve kontrol kayıtlarını tutmaları,
27. Mobil demiryolu bakım onarım iş kamyonunu ray üzerine ray tekerlerinin yerleştirilmesinde hizalamaları,
28. Mobil demiryolu bakım onarım iş kamyonun tekerlerinin ray üzerine oturtulması sonrası hidrolik basınç kontrollerini yapmaları,
29. Makinenin çalışabileceği alanı seçerek çalışma yapmaları,
30. Demiryolu trafik kontrol merkezi aranarak çalışma hakkında bilgi vermeleri,
31. Demiryolu hat üzerinde çalışma yapmadan önce aydınlatmanın yapılmasına dikkat etmeleri,
32. Demiryolu üzerinde çalışma yapmadan önce topraklama aparatının ray üzerine monte edildiğinin kontrolünü yapmaları,
33. Mobil demiryolu bakım onarım iş kamyonu ile aşınmış yıpranmış rayın değiştirilmesi, bağlantı elemanları gevşemiş rayların onarımı esnasında vinç kullanımından önce dengeleyici ayakların uygun zemine sabitlenmesi ayarı ve kontrolü yapmaları,
34. Mobil demiryolu bakım onarım iş kamyonu ile ray altında taşıyıcı elemanı olarak kullanılan, çatlaklı kırılmış beton-çelik ve ahşap travestlerin değişimi esnasında vinç kullanımından önce dengeleyici ayakların uygun zemine sabitlenmesi ayarı ve kontrolü yapmaları,
35. Mobil demiryolu bakım onarım iş kamyonu ile ray ve travest onarım ve değişimi işlemi sonrası kullanılan ekipmanların toplanması demiryolu aracının geçmesini engellemeyecek şekilde kenara istiflendiğinin kontrolü yapmaları,
36. Mobil demiryolu bakım onarım iş kamyonunun raydan çıkarılması sonrası yapılacak işlemler hakkında bilgi sahibi olmaları,
37. Makineyi park etmeleri,
38. Mesai saati bitiminde yakıt ikmali ve araç bakımını öğrenmeleri,
39. Uzun süreli depolamaya alınmış makineyi tekrar işletmeye hazır hale getirmeleri,
40. Makineyi karayolunda yürüterek nakletmeleri,
41. Mesleki gelişimleri hakkında çalışmalar yapmaları beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Bu program trafiğe kapalı veya trafiğe açık karayolu ve demir yollarında hareket kabiliyetine sahip olan (tren, metro, tramvay vb.) demiryolu araçlarının aşınmış yıpranmış ray, travest, enerji hatları ve bağlantı ekipmanlarını güvenli ve verimli bir şekilde değiştirilmesi bakımlarının yapılması amacıyla kullanılan -içten yanma ile çalışan iş makinelerini (Kamyonu) kapsamaktadır.

2. Program, iş makineleri alanında; İnsan gücünü minimize ederek kısa sürede güvenli ve sağlıklı bir şekilde kontrollü olarak demir yolu (tren, metro, tramvay vb.) gibi yapılarda aşınmış yıpranmış ray, travest ve bağlantı ekipmanlarının değiştirilmesi bakımlarının yapılması maksadıyla iş kamyonu operatörü yetiştirmek için hazırlanmıştır. Bu eğitim ve sınavlar gerekli izinler ve emniyet tedbirleri alınarak ilgili firmaların sahalarında ve araçlarında yapılacaktır.
3. Kursa katılım program seviyesi ve “Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi” hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.
4. Programla, “a) İş organizasyonu, b) İş öncesi hazırlıklar, c) Mobil demiryolu bakım onarım iş kamyonu aparatı makine günlük genel kontrolleri, d) Güvenli bir şekilde mobil demiryolu bakım onarım aparatı kullanarak ray ve travest bakım onarım değişimlerini yapmak, e) Makine bakım, f) Park ve yakıt ikmali, g) İş bitiminde aracın uygun hale getirilmesi için ataşmanların kontrolünün yapılması, h) Mesleki gelişim” konularında yeterlilik kazandırılması amaçlanmıştır.
5. Program uygulanırken slayt, CD, video vb. materyallerden yararlanılacaktır. Bunun yanı sıra uygulamalı konular iş makinesi üzerinde ve uygulama alanında yapılacaktır.
6. Programda yer alan “a) İş organizasyonu, b) İş öncesi hazırlıklar, c) Mesleki gelişim” konuları tüm iş makinelerinde ortak konu olup, iş makinesi eğitimlerinde bu konuları aldığı belgeleyenler, diğer bir iş makinesi operatörlüğü eğitimine katıldığında sözü geçen konulardan muaf olurlar.
7. Programda yer alan “a) İş organizasyonu, b) İş öncesi hazırlıklar, c) Mesleki gelişim” konuları farklı iş makineleri eğitimlerine katılan adaylarla ortak derslikte işlenebilir.
8. Programda yer alan “a) Mobil demiryolu bakım onarım makinesi ve kontrolleri, b) Park, c) Araç nakil” konuları iş kamyonu grubu tüm iş makinelerinde ortak konu olup, iş kamyonu belgesi alanlar iş makinesi eğitimlerinde bu konuları aldığı belgeleyenler, başka bir iş kamyonu iş makinesi operatörlüğü eğitimine katıldığında sözü geçen konulardan muaf olurlar.
9. Programda yer alan “a) Mobil demiryolu bakım onarım makine ve kontrolleri, b) Park, c) Araç nakil” konuları mobil taşıma, iş makineleri eğitimi alan adaylarla ortak olarak planlanıp, işlenebilir.
10. Daha önceden iş kamyonu türünden araçların (iş makinelerinin) operatörlük belgesi veya İş kamyonu türünden G sınıfı sürücü belgesi olanlar başka bir sınıf İş kamyonu türünden operatörlük belgesi almak istemeleri durumunda, alacakları farklı tür İş kamyonu operatörlük belgesi eğitiminin birebir araç kullanma eğitimlerinin tamamını alarak uygulama sınavına girip belge alacaklardır.
11. Bu program uygulanırken anlatım, gösteri, gösterip-yaptırma vb. yöntemlerle soru-cevap, grup çalmalar vb. tekniklerden yararlanılacaktır.

PROGRAMIN SÜRESİ

1. Haftalık : günde 6 saat x 5 gün = 30 saat
2. Toplam süre : 2 hafta x 30 saat = 60 saat

A

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE DAĞILIMI

A. İŞ ORGANİZASYONU (8 saat, Teorik Eğitim)

1. İş Sağlığı ve Güvenliği
2. Çalışma Alanı Güvenliği
3. Çalışma Ortamında Tehlikelere Karşı Önlemler
4. Çalışma Zemin Kontrol ve Düzenlemeleri
5. Koruyucu Ekipman Seçimi
6. Karayolu ve Demir Yolu Trafik Güvenliğine İlişkin Önlemler

B. İŞ ÖNCESİ HAZIRLIKLAR (Toplam 10 saat: 5 saat Teorik ve 5 saat Araç Başında Eğitim)

1. Yetkili Bilgilendirmesi
2. Ataşman Seçimi
3. Ataşmanların Sökümü ve Takımı
4. Saha İçi Personeliyle Koordineli Çalışma
5. Vardiya Değişimi Bilgilendirmesi
6. Zemine Uygun Hava Basıncı Ayarı
7. Makinenin Genel Temizliği
8. Zeminin Çalışmaya Hazırlanması(Rayların)
9. Yakıt Suyunu Alma

C. MESLEKİ GELİŞİM (2 saat, Teorik Eğitim)

Mesleki Gelişim

D. MOBİL DEMİRYOLU BAKIM ONARIM MAKİNE VE KONTROLLERİ (Toplam 26 saat: 13 saat Teorik eğitim ve 13 saat Araç Başında Eğitim)

1. İş Makineleri Şase Yapısı
2. Motorların Çalışma–Yakıt Sistemleri ve Kısımları
3. İş Makineleri Güç İletim Sistemleri (Şanzıman ve Tork Konvektörler)
4. Hidrolik ve Pnömatik Sistemler
5. İş Makineleri Yürüyüş ve Dönüş Sistemleri
6. Günlük Bakım ve Kontrolleri Yapma
7. Basit Arıza ve Eksikleri Giderme
8. Periyodik Bakımları Yapma
9. Bakım ve Kontrol Kayıtlarını Tutma

E. MOBİL DEMİRYOLU BAKIM ONARIM İŞLEMİ YAPMA (8 saat, Araçla Uygulamalı Eğitim)

1. Uzun Süreli, Demiryolu Ray, Travest ve Bağlantı Elemanlarının Bakım Onarımı

A

B

2. Mobil Demiryolu Bakım Onarım İş Kamyonu İle Aşınmış Yıpranmış Rayın Değiştirilmesi, Bağlantı Elemanları Gevşemiş Rayların Onarımı Esnasında Vinç Kullanımından Önce Dengeleyici Ayakların Uygun Zemine Sabitlenmesi Ayarı ve Kontrolü
3. Mobil Demiryolu Bakım Onarım İş Kamyonu İle Ray Altında Taşıyıcı Elemanı Olarak Kullanılan Çatlamış Kırılmış Beton-Çelik ve Ahşap Travestlerin Değişimi Esnasında Vinç Kullanımından Önce Dengeleyici Ayakların Uygun Zemine Sabitlenmesi Ayarı ve Kontrolü
4. Mobil Demiryolu Bakım Onarım İş Kamyonu İle Ray ve Travest Onarım ve Değişimi İşlemi Sonrası Kullanılan Ekipmanların Toplanması Demiryolu Aracının Geçmesini Engellemeyecek Şekilde Kenara İstiflendiğinin Kontrolü
5. Mobil Demiryolu Bakım Onarım İş Kamyonunun Uzun Ömürlü ve Verimli Olabilmeleri İçin Ray Üzerine Ray Tekerlerinin Yerleştirilmesinde Hizalama
6. Hidrolik Yağ Seviyesi ve Basınç Kontrolleri

F. PARK VE DEPOLAMA (4 saat, Araç Başı Eğitim)

1. Makine Parkı
2. Makine Uzun Süreli Depolama
3. Makineyi Depolamadan İşletmeye Hazırlama

G. ARAÇ NAKİL (2 saat, Araç Başı Eğitim)

1. Makineyi Başka Bir Araçla Nakletme
2. Makineyi Yürüterek Nakletme

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kurs sonunda "Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi" hükümleri çerçevesinde teorik ve uygulamalı sınav yapılacaktır. Sınavlarda başarılı olanlara "İş Makinesi Kullanma Yetki Belgesi (Operatörlük Belgesi)" düzenlenecektir.

Kurs sürecinde ise kontrol listeleri, gözlem formları vb. ölçme araçları ile kursiyerlerin uygulamaları doğru işlem basamaklarıyla gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri denetlenecektir. Bu değerlendirme sonuçları, eğitimin planlanan biçimde başarıyla sonuçlanmasında geribildirim amacıyla kullanılacaktır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

1. Mobil demiryolu bakım onarım aracı
2. Anahtar takımları
3. Ataşmanlar
4. Topraklama aparatı
5. Çeki halatı
6. Çekiç
7. El feneri
8. Emniyet kemeri

9. Filtre sökme takma aparatı
10. Filtreler
11. Gres pompası
12. Hava basınç saati
13. Hidrolik krika
14. Huni
15. İlk yardım çantası
16. Kişisel Koruyucu Donanım (baret, eldiven, kulaklık, çelik burunlu ayakkabı, fosforlu yelek, toz gözlüğü, toz maskesi, iş elbisesi vb.)
17. Levye
18. Lokma takımı
19. Madeni yağlar
20. Mazot
21. Mazot pompası
22. Reflektör
23. Seyyar lamba
24. Su ve temizlik bezi
25. Takoz
26. Telsiz-telefon
27. Tornavidalar
28. Trafik ikaz lambası
29. Yağdanlık
30. Yangın söndürücü

